

Scientific journal
PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION
Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)
ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА
Видається з 2013.

<http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>

Тарасова Т.Б. Використання елементів дистанційного навчання у вищому навчальному закладі: погляд психолога. Фізико-математична освіта. 2018. Випуск 1(15). С. 316-321.

Tarasova T. The Usage Of Elements Of Distant Study In Higher Education: A Psychologist View. Physical and Mathematical Education. 2018. Issue 1(15). P. 316-321.

УДК 378.018.43:159.9-042

Т.Б. Тарасова

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Україна

tarasovatb1@gmail.com

DOI 10.31110/2413-1571-2018-015-1-061

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ: ПОГЛЯД ПСИХОЛОГА

Анотація. Стаття присвячена розгляданню психолого-педагогічних проблем впровадження елементів дистанційного навчання в навчальний процес у вищій школі. Аналізуються основні психолого-педагогічні функції засобів інформаційно-комунікаційних технологій в навчанні. Розкривається актуальність і перспективність дистанційних форм навчання в сучасній освітній системі. Стверджується необхідність використання елементів дистанційного навчання в професійній підготовці майбутніх педагогів. Показано, що інформаційно-комунікативні технології навчання створюють нові умови для використання наочності, забезпечують підвищення пізнавальної активності студентів, стимулюють їх інтерес до навчання і до навчальних дисциплін, сприяють ефективності професійної підготовки майбутніх педагогів. Розкриваються психолого-педагогічні проблеми і технічні складності у використанні елементів дистанційного навчання в професійній підготовці майбутніх педагогів. Одним з вдалих варіантів використання елементів дистанційного навчання є "змішане навчання" як поєднання дистанційного навчання з традиційними формами аудиторних занять. В таких умовах навчання істотно зростає особиста ініціатива і відповідальність студента за результативність його просування по навчальному маршруту в індивідуальному освітньому середовищі, істотно зростає об'єктивність взаємного контролю і самоконтролю студентів. Наведено та проаналізовано результати опитування студентів освітнього ступеню "магістр" щодо їх досвіду вивчення навчальної дисципліни "Психологія освіти" з використанням елементів дистанційного навчання. Сформульовано висновки про переважання нейтрального ставлення студентів до такого навчання, їх орієнтації в основному на його організаційні переваги і стриманих прогнозах щодо перспективності використання дистанційного навчання в професійній підготовці педагогів. На підставі отриманих результатів опитування студентів сформульовані психолого-педагогічні рекомендації щодо подальшої навчально-виховної та організаційної роботи по введенню в навчальний процес вищого навчального закладу елементів дистанційного навчання.

Ключові слова: навчання, вищий навчальний заклад, освітній ступінь "магістр", дистанційне навчання, віртуальне навчальне середовище Moodle, емоційний стан, ставлення до навчання, навчальна діяльність студентів, навчальна дисципліна

Постановка проблеми. Очевидно, що ефективне навчання сучасної людини, "людини інформаційного суспільства", "людини епохи цифрових технологій" неможливе без широкої інформатизації освіти. Інформатизація освіти – комплексна глобальна мета, що передбачає розв'язання системи завдань, в якій однією з центральних є застосування сучасних інформаційних методів і засобів у навчанні. Найбільш часто поняття "інформаційні методи навчання" відносять до всіх методів і технологій, які використовують спеціальні технічні інформаційні засоби (аудіо, кіно, відео, комп'ютер), але останнім часом виник більш точний термін – інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Психолого-педагогічна сутність освітніх ІКТ полягає у застосуванні комп'ютера в процесі навчання як засобу, який може використовуватися на всіх етапах процесу навчання: при поясненні (введенні) нового матеріалу, закріпленні, повторенні, контролі. При цьому комп'ютер виконує різні функції: учителя, робочого інструменту, колективу, що співпрацює, дозвоільного (ігрового) середовища [5; 7]. Кожна з цих функцій у процесі навчання психології відкриває багаті й різноманітні можливості.

Розвивальні функції освітніх ІКТ забезпечуються за допомогою системи різноманітних, але тісно взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих засобів, наведених у табл. 1.

Таблиця 1.

Психолого-педагогічні функції засобів інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні

Засоби	Функції
Навчальні	повідомляють знання, формують навички та уміння навчальної або практичної діяльності, забезпечуючи необхідний рівень засвоєння
Тренажерні	призначені для повторення або закріплення пройденого матеріалу, відпрацювання різноманітних навичок
Інформаційно-пошукові та довідкові	повідомляють відомості, формують вміння та навички з систематизації та інформації
Демонстраційні	візуалізують досліджувані об'єкти, явища, процеси з метою їх дослідження та вивчення
Імітаційні	представляють певний аспект реальності для вивчення його структурних або функціональних характеристик
Комунікативні	сприяють організації навчального процесу як сумісної діяльності студентів між собою та з викладачем
Лабораторні	дозволяють проводити віддалені експерименти на реальному обладнанні
Моделюючі	дозволяють моделювати об'єкти, явища, процеси з метою їх дослідження та вивчення
Навчально-ігрові	призначені для створення навчальних ситуацій, в яких діяльність учнів реалізується в ігровій формі
Розрахункові	автоматизують різні розрахунки й інші рутинні операції

Основна перевага сучасних ІКТ полягає в тому, що вони забезпечують інтенсифікацію всіх рівнів навчально-виховного процесу і, як результат – інтенсифікацію розвитку особистості учнів, студентів їх підготовку до вільного і комфортного життя в умовах інформаційного суспільства [2; 5; 7]. Серед найбільш значущих позитивних результатів застосування ІКТ необхідно назвати такі:

- процес навчання стає більш цікавим, різноманітним, інтенсивним;
- повноцінна і постійна індивідуалізація навчання;
- естетичне виховання внаслідок використання комп'ютерної графіки, технології мультимедіа;
- розвиток комунікативних здібностей;
- інтенсифікація самостійної роботи тих, хто навчається;
- формування умінь приймати або пропонувати оптимальне рішення у складній ситуації;
- формування інформаційної культури, умінь здійснювати обробку інформації;
- підвищення мотивації та пізнавальної активності;
- професійне зростання педагога, його орієнтація на інноваційні педагогічні технології.

Однак, крім переваг ІКТ, є й певні проблеми і труднощі в їх реалізації, як об'єктивного так і суб'єктивного походження. Однак, незважаючи на певні труднощі, активне використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі формує нову педагогічну технологію навчання, яка на сьогодні перебуває тільки на початку свого становлення.

Одним із сучасних, актуальних і перспективних напрямків реалізації ідей ІКТ в освіті є модель дистанційного навчання [2; 3; 5; 6; 8]. Як відомо, дистанційне навчання передбачає навчальну взаємодію педагога з учнями на відстані, організовану з використанням інтернет-технологій. В даний час дистанційне навчання в усьому світі, в тому числі і в Україні, розвивається виключно активно. Дистанційне навчання відрізняється низкою суттєвих психолого-педагогічних переваг:

- Можливість навчатися в будь-який час.
- Можливість навчатися в своєму темпі.
- Можливість навчатися в будь-якому місці.
- Навчання без відриву від основної діяльності.
- Високі результати навчання.
- Мобільність.
- Доступність навчальних матеріалів.
- Навчання в спокійній обстановці.
- Індивідуальний підхід.
- Зручність для викладача.
- Професійне зростання викладача.

Однак, поряд з наявністю таких безсумнівних переваг, дистанційне навчання обмежує можливості безпосереднього спілкування учнів, студентів з педагогами, що значно знижує розвивальний і виховний потенціал навчання. Цей недолік особливо відчутний в організації процесу навчання у вищому педагогічному навчальному закладі, так як майбутні педагоги повинні опанувати систему професійних компетенцій, серед яких однією з найважливіших є комунікативна компетентність.

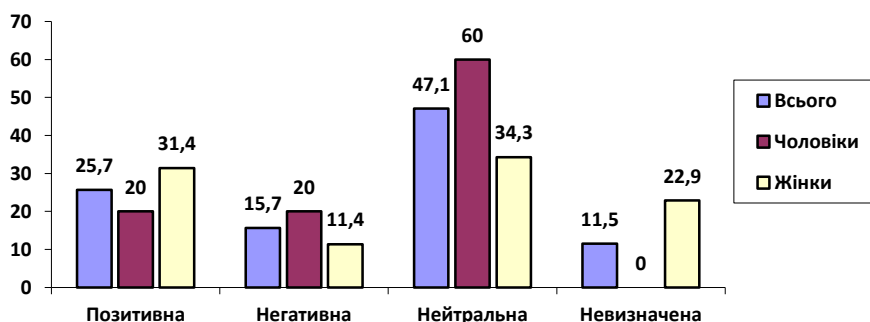
Мабуть, немає, і не може бути однозначного рішення всіх проблем ІКТ, і дистанційного навчання зокрема, але одним із шляхів збереження і посилення його переваг і, одночасно, подолання ряду недоліків є модель змішаного навчання. Змішане навчання – це освітня технологія, що передбачає органічне поєднання дидактичних форм дистанційного навчання з традиційними формами аудиторних занять. В таких умовах навчання істотно зростає особиста ініціатива і відповідальність того, хто навчається за результативність його просування по навчальному маршруту в

індивідуальному освітньому середовищі [1; 9]. Крім цього, в змішаному навчанні суттєво зростає ефективність навчальної взаємодії учнів в веб-просторі, об'єктивність їх взаємного контролю і самоконтролю. На сьогоднішній день існує кілька моделей використання елементів дистанційного навчання в системі змішаного навчання. До найбільш популярних з яких слід віднести: перевернутий клас, ротацію станцій, ротацію лабораторій, гнучку модель, автономну групу, міжшкільних групу. Можна з упевненістю стверджувати, що введення в процес професійної підготовки майбутнього педагога елементів дистанційного навчання цілком і повністю відповідає вимогам часу щодо формування професійної готовності вчителя до реалізації сучасних освітніх ІКТ технологій в навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи [2; 3; 6; 9].

Мета статті. Виходячи зі сказаного, метою даної статті є розгляд деяких психологічних аспектів впровадження в навчальний процес вищого навчального закладу елементів дистанційного навчання, що створить можливості для подальшої розробки та ефективної реалізації навчальних курсів з використанням елементів дистанційного навчання.

Виклад основного матеріалу. У 1 семестрі 2017-18 навчального року для студентів освітнього ступеню "магістр" нами було створено та впровадження в навчальний процес Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка навчальну дисципліну "Психологія освіти" з використанням елементів дистанційного навчання на основі віртуального навчального середовища Moodle. Після завершення навчання було проведено опитування студентів щодо їхнього враження стосовно навчання. В опитувальнику були запропоновані закриті та напів-закриті запитання щодо особистої оцінки студентами процесу навчання і їх прогнозів щодо перспектив такого навчання в професійній підготовці майбутніх педагогів. В опитуванні взяли участь 48 студентів-магістрантів природничо-географічного факультету (з них 35 жінок і 13 чоловіків). Опитування проводилося анонімно. В дослідженій групі тільки 15,7% опитаних мали раніше досвід навчання в дистанційних курсах, для 84,3% студентів цей досвід був першим. Комп'ютерне обладнання студентів було достатнім: тільки 2,8% не мали комп'ютера в особистому користуванні, і у 1,4% був відсутній вихід в Інтернет.

Першим, що нам, викладачам, було важливо з'ясувати – це загальний емоційний фон навчання і ставлення до нього студентів. Результати представлені на рисунку 1.

Рис. 1. Оцінка студентами-магістрантами ставлення до процесу навчання і його емоційного фону (кількість виборів у %)

Як видно, в цілому провідними виявилися нейтральні ставлення та емоційні стани в процесі навчання. Однак, проглядаються деякі гендерні особливості. Позитивні переживання і ставлення до навчання все-таки переважали у жінок, а негативні і нейтральні – у чоловіків. Крім цього, невизначені емоційні стани і ставлення повністю відсутні у чоловіків, але очевидно представлені у жінок.

Далі необхідно було встановити які ж переваги, і які недоліки дистанційного навчання відзначили наші студенти. (На відповідні напівзакриті запитання було запропоновано вибирати не більше трьох варіантів відповідей.) Результати представлені в таблицях 2 і 3.

Таблиця 2.

Судження студентів-магістрантів щодо переваг дистанційного навчання (кількість виборів у %)

Судження	Всього	Чоловіки	Жінки
Індивідуальний і гнучкий графік навчання	66,2	46,6	85,7
Індивідуальний темп навчання	60,0	60,0	60,0
Легкий доступ до навчальної інформації	39,5	53,3	25,7
Можливість в прискореному темпі пройти навчальний курс	39,0	46,6	31,4
Задоволення від роботи на комп'ютері	7,6	6,6	8,6
Інше	3,3	6,6	0
Більш сучасні та ефективні методики навчання	2,8	0	5,7
Включеність в віртуальне співтовариство людей, які навчаються	0	0	0
Переваг не знаходжу	0	0	0

Отримані результати свідчать про те, що всі опитані студенти бачать і відзначають певні переваги дистанційного навчання (0% відповідей "Переваг не знаходжу"). Інші дані опитування створюють рейтинговий ряд з явним домінуванням двох суджень, які стосуються індивідуалізації організаційного боку навчання – його темпу і графіка. Друге "місце" за значимістю отримали позитивно оцінені студентами можливості легкості доступу до навчальної інформації та проходження навчання в прискореному темпі. За деякими позиціями спостерігаються гендерні особливості оцінки студентами-магістрантами позитивних якостей дистанційного навчання. Індивідуалізація і гнучкість графіка навчання істотно важливіше для жінок, ніж для чоловіків, а можливість пройти навчання в прискореному темпі і легкість доступу до

навчальної інформації, навпаки, більше приваблюють чоловіків. З додаткових суджень надійшло тільки одне від чоловічої частини респондентів – "зменшення часу на аудиторні заняття". Пригортає до себе увагу той факт, що можливість в умовах дистанційного навчання взаємодіяти з іншими студентами не була відзначена взагалі.

Таблиця 3.

Судження студентів-магістрантів щодо недоліків дистанційного навчання (кількість виборів у %)

Судження	Всього	Чоловіки	Жінки
Замало безпосереднього спілкування з педагогом в навчанні	69,5	73,3	65,7
Недостатнє формування практичних навичок	44,7	46,6	42,8
Необхідна сильна мотивація	42,8	40,0	45,7
Проблема ідентифікації користувача	31,5	40,0	22,9
Недостатня матеріально-технічна оснащеність	27,6	26,6	28,6
Вимагають багато зусиль та часу для створення	15,7	20,0	11,4
Недостатня комп'ютерна грамотність учасників навчання	9,0	6,6	11,4
Інше	0	0	0
Недоліків не знаходжу	0	0	0

Наведені дані свідчать, що в судженнях опитаних студентів-магістрантів щодо недоліків дистанційного навчання менше однозначності – дані утворюють досить плавний рейтинговий ряд. При цьому за трьома провідним позиціям думки студентів чоловіків і жінок практично не відрізняються. Як видно, найбільш важливим недоліком дистанційного навчання опитані студенти-магістранти вважають обмеженість безпосереднього спілкування з педагогом в процесі навчання і недостатнє формування практичних навичок. Судження студентів стосовно того, що недоліком дистанційного навчання є необхідність сильної мотивації вимагає додаткового вивчення, так як пов'язане з рівнем сформованості структури навчально-професійної діяльності студентів. В оцінці негативних якостей дистанційного навчання так само присутні гендерні особливості, але вони проявляються у відношенні до менш значущих якостей. Так, для чоловіків більш ніж для жінок значимі такі недоліки дистанційного навчання як проблема ідентифікації користувача і трудомісткість даної системи навчання. Інших недоліків дистанційного навчання, крім запропонованих в опитувальнику, студенти не відзначили.

Крім безпосередніх вражень студентів-магістрантів від власного досвіду навчання з використанням елементів дистанційного навчання, нам було важливо з'ясувати їх прогнози щодо перспективності і доцільності подальшого використання дистанційного навчання в професійній підготовці студентів. Результати відповідей респондентів на запитання "Як на Вашу думку, студентам навчатися дистанційно буде важче чи легше, ніж звичайним способом?" представлені на рисунку 2.

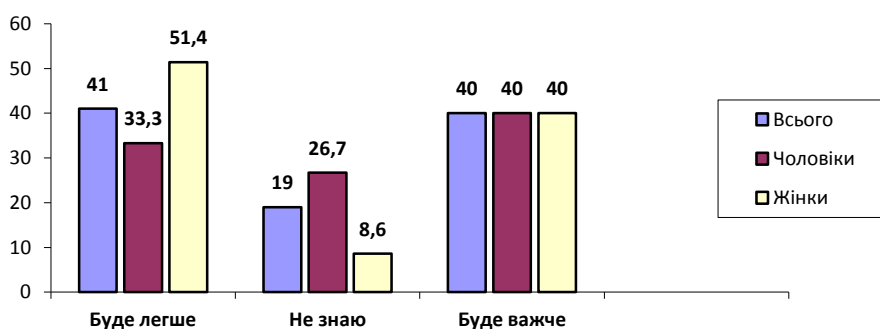

Рис. 2. Оцінка студентами-магістрантами легкості навчальної діяльності в умовах дистанційного навчання в порівнянні з аудиторним навчанням (кількість виборів у %)

Як видно, в даному питанні немає провідної думки: 1/5 частина опитаних коливається з відповіддю, а 4/5 респондентів розділилися практично навпіл в негативних і позитивних прогнозах. Єдине на що слід вказати – на більшу впевненість в позитивних прогнозах у жінок, ніж у чоловіків.

Результати відповідей респондентів на запитання "Як, на Вашу думку, в умовах дистанційного навчання професійна підготовка студентів буде краще, чи гірше?" представлені на рисунку 3.

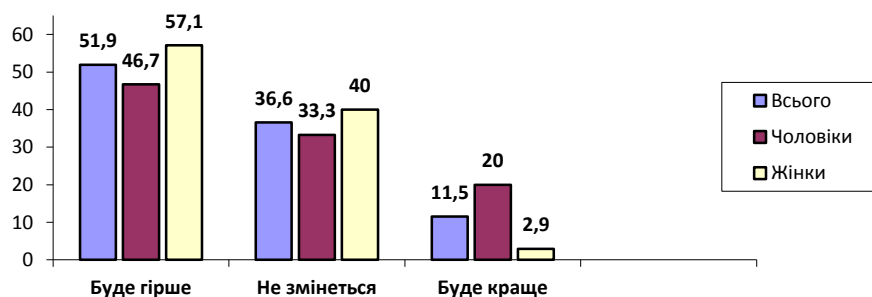

Рис. 3. Оцінка студентами-магістрантами якості професійної підготовки в умовах дистанційного навчання в порівнянні з аудиторним навчанням (кількість виборів у %)

Представлені дані свідчать про те, що студенти-магістранти в цілому не дають позитивних прогнозів щодо впливу дистанційного навчання на професійну підготовку майбутніх фахівців. Більше половини респондентів вважають, що якість професійної підготовки знизиться, близько третини не впевнені в своїх прогнозах і тільки 11,5% вважають, що ця якість зросте. Різниця в прогнозах студентів чоловіків і жінок дуже невелика: жінки дещо песимістичніше, а чоловіки більш оптимістичні в прогнозах.

У режимі відкритого запитання студентам було запропоновано висловити свої пропозиції щодо подальшого удосконалення елементів дистанційного навчання в СумДПУ імені А.С.Макаренка. Такі пропозиції сформулювали 65,0% опитаних. Пропозиція взагалі не вводити цих елементів було лише від 6,6% студентів-магістрантів з мотивуванням неготовності до цього навчального закладу. Основні пропозиції (31,7%) стосувалися технічного і програмного забезпечення дистанційного навчання (сталість і чіткість роботи платформи *Moodle*, поліпшення інтерфейсу, виведення оцінок в один файл і т.д.). Опитані студенти-магістранти (26,7%) сформулювали і пропозиції щодо методичної сторони дистанційного навчання: вводити дистанційне навчання в основному на гуманітарних дисциплінах, встановити терміни виконання завдань, посилити вимоги до якості виконання, збільшити час на спілкування з викладачем, створити відеолекції і ряд інших. Дані результати підтверджують важливий для викладачів факт серйозного і відповідального ставлення студентів до процесу професійної підготовки.

І логічним завершенням опитування наших студентів-магістрантів щодо їх досвіду навчання з використанням елементів дистанційного навчання, природно, стало питання про доцільність на їхній погляд запровадження дистанційного навчання в навчальний процес СумДПУ імені А.С.Макаренка. Результати відповідей на це питання представлені в таблиці 3

Таблиця 3.

Судження студентів-магістрантів щодо доцільності введення елементів дистанційного навчання в навчальний процес в СумДПУ імені А.С.Макаренка (кількість виборів у %)

Судження	Всього	Чоловіки	Жінки
Так, але тільки в окремих дисциплінах та за бажанням студентів	63,3	60,0	68,6
Ні, ми поки що не готові	15,5	20,0	11,5
Так, окремі елементи, але з усіх навчальних дисциплін	13,6	13,4	14,3
Так, обов'язково з усіх навчальних дисциплін	7,6	6,6	8,6

Як видно, в умовах практично повної однаковості переважна більшість опитаних студентів-магістрантів вважає за доцільне на даному етапі діяльності університету використання дистанційного навчання тільки в окремих дисциплінах і за погодженням з бажаннями студентів.

Висновки. Таким чином, проведене перше дослідження ставлення студентів-магістрантів до дистанційного навчання дозволяє зробити ряд висновків, до яких необхідно віднести наступне:

- В цілому ставлення студентів до введення елементів дистанційного навчання – нейтральне. Але при цьому у чоловіків переважає нейтральне та негативне ставлення, а у жінок – позитивне та невизначене ставлення.
- В якості основного переваги дистанційного навчання всі студенти називають його індивідуальний темп і графік, але при цьому для жінок дані особливості важливіше, ніж для чоловіків.
- Недоліками дистанційного навчання більшістю студентів названі обмежене спілкування з педагогом і складність у виробленні практичних навичок.
- Прогнози студентів щодо полегшення процесу навчання за допомогою дистанційних його елементів – невизначені, а щодо якості професійної підготовки – негативні.
- Запровадження елементів дистанційного навчання в навчальний процес Сум ДПУ імені А.С.Макаренка більшість студентів вважає за доцільне лише з окремих навчальних і за умови згоди з боку студентів.

Ці результати дозволяють сформулювати ряд психолого-педагогічних рекомендацій щодо введення в навчальний процес елементів дистанційного навчання. До найбільш важливих з таких рекомендацій, на нашу думку, слід віднести наступне:

- До початку навчання з дистанційними елементами проводити зі студентами вступні зустрічі з ознайомлення з особливостями дистанційного навчання.
- У структурі дистанційних курсів передбачити проведення щотижневого опитування студентів про хід навчання.
- Урізноманітнити форми дистанційного контакту викладача зі студентами як онлайн (вебінари, чати) так і офлайн (відеолекції і коментовані презентації).
- Активізувати використання інтерактивних елементів дистанційного курсу (семінар, форум) для організації спільної навчальної діяльності студентів.
- Удосконалювати матеріально-технічне і програмне забезпечення введення елементів дистанційного навчання.

Список використаних джерел

1. Кухаренко В.М., Главчева Ю.М., Рибалко О.В. Куратор змісту: навч.-метод. посіб. Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. 176 с.
2. Муковіз О.П. Основи організації дистанційного навчання у системі неперервної освіти : метод. реком. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2016. 66 с.
3. Навчально-методичний посібник для викладачів щодо організації дистанційної форми навчання з перепідготовки та підвищення кваліфікації / За ред. Ісаєнка В.М. та інш.– К : Видавництво НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. 100 с
4. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования : учеб. пособ. для студ. пед. вузов и системы повыш. квалиф. пед. кадров / Полат Е.С., и др. М. : Академия, 2002. 272 с.

5. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів. : навч. посіб. / Вишнівський В.В. та інш. Київ: ДУТ, 2014. 140 с.
6. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання : монографія / Андреев О.О. та інш. Нац. акад. пед. наук України. Харків : КП "Міськдрук", 2013. 212 с.
7. Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий : в 2 т. М. : НИИ школьных технологий, 2006. Т. 1. 816 с. Т. 2. 816 с.
8. Теория и практика дистанционного обучения: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Под ред. Е.С. Полат. М.: Издательский центр «Академия», 2004. 416 с.
9. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / за ред. Кухаренка В.М. Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. 284 с.

References

1. Kukharensko V.M., Hlavcheva Yu.M., Rybalko O.V. Kurator zmistu: navch.-metod. posib. – Kharkiv: «Miskdruk», NTU «KhPI», 2016. – 176 s.
2. Mukoviz O.P. Osnovy orhanizatsii dystantsiinoho navchannia u systemi neperervnoi osvity : metod. rekom. – Uman : FOP Zhovtyi O.O., 2016. – 66 s.
3. Navchalno-metodychnyi posibnyk dlia vykladachiv shchodo orhanizatsii dystantsiinoi formy navchannia z perepidhotovky ta pidvyshchennia kvalifikatsii / Za red. Isaienka V.M. ta insh.– K : Vydavnytstvo NPU im. M.P. Drahomanova, 2014. – 100 s
4. Novye pedagogicheskie i informacionnye tehnologii v sisteme obrazovanija : ucheb. posob. dlja stud. ped. vuzov i sistemy povysh. kvalif. ped. kadrov / Polat E.S. i dr. – M. : Akademija, 2002. – 272 s.
5. Orhanizatsiia dystantsiinoho navchannia. Stvorennia elektronnykh navchalnykh kursiv ta elektronnykh testiv. :navch. posib. / Vyshnivskiy V.V. ta insh. – Kyiv: DUT, 2014. – 140 s.
6. Pedagogicheskie aspekty vidkrytoho dystantsiinoho navchannia : monohrafiia / Andriev O.O. ta insh. Nats. akad. ped. nauk Ukrainy. – Kharkiv : KP "Miskdruk", 2013. – 212 s.
7. Selevko G.K. Jenciklopedija obrazovatel'nyh tehnologij : v 2 t. – M. : NII shkol'nyh tehnologij, 2006. – T. 1. – 816 s. – T. 2. – 816 s.
8. Teorija i praktika distancionnogo obuchenija: Ucheb. posobie dlja stud. vyssh. ped. ucheb. zavedenij / Pod red. Polat E.S.. — M.: Izdatel'skij centr «Akademija», 2004. — 416 s.
9. Teoriia ta praktyka zmishanoho navchannia : monohrafiia /za red. Kukharenska V.M. – Kharkiv: «Miskdruk», NTU «KhPI», 2016. – 284 s.

THE USAGE OF ELEMENTS OF DISTANT STUDY IN HIGHER EDUCATION: A PSYCHOLOGIST VIEW

Tatiana Tarasova

Makarenko Sumy State Pedagogical University, Ukraine

Abstract. *This article is dedicated to examining psychological-pedagogical problems of implementing the elements of distant study in higher school. In this article are analyzed the main psychological-pedagogical functions of means of informational-communicational technologies in studying process. In addition, relevance and perspectives of distant forms of studying in modern studying process are described. A necessity of usage of elements of distant study is approved in professional development of future teachers. It is shown that the informational-communicational technologies of education create new conditions for using visibility, provide an increase in the cognitive activity of students, stimulate their interest in learning and to academic disciplines, and contribute to the effectiveness of the professional development of future teachers. Psychological and pedagogical problems and technical difficulties in using the elements of distance learning in the professional training of future teachers are revealed. One of the successful options for use the elements of distant study is "mixed learning" as a combination of distance learning with traditional forms of classroom activities. In such learning conditions, the personal initiative and responsibility of the student for the effectiveness of his progress along the educational route in the individual educational environment is substantially increased, the effectiveness of the objectivity of mutual control and self-control of students is significantly increased. Also are carried out and analyzed the results of survey among the students that have magister degree, concerning their experience of learning a subject "Psychology of education" with using the methods of distant study. Moreover, have been made the conclusions about prevailing neutral attitude of students to this type of study, their orientation to organizational advantages and moderate forecasts concerning perspectives of using distant study in teachers' professional training. Based on received results of student survey, are formed the psychological-pedagogical recommendations concerning further studying-educational and organizational work, about implementing to educational process the elements of distant study in higher education.*

Key words: *studying, higher education, magister degree, distant study, a "Moodle" virtual studying environment, emotional state, attitude to studying, student studying activity, academic discipline.*